

REFERAT 22-25 Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 02-09-2024

Mødedato Mandag d. 02. september 2024 kl. 14:00

Mødested Lokale 0.21

Mødedeltagere Christian Ahlefeldt-Laurvig, Thorsten Larsen-Seul, Charlotte Pil
Nielsen, Signe Nina Egholm, Karen Thestrup Clausen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 2. september 2024.....	3
Drøftelse af målsætninger for biodiversitet.....	4
Drøftelse af målsætning for vedvarende energi.....	8
Beslutning om ændrede retningslinjer for Grøn Pulje.....	10
Beslutning om kompetenceoverdragelse af Holbæk Kommunes udbud af forbrændingsegnet affald	12
Beslutning om Holbæk Kommunes deltagelse i pilotprojekt Danmarks Naturstier.....	14
Beslutning om Budgetrevision 3 2024.....	16
Orientering om status på Det mobile klimahus.....	20
Orientering om slåning af kommunale rabatter og grønne arealer.....	22
Orientering om dispensationer fra naturbeskyttelsesloven april-juni 2024.....	25
Orientering om sagsbehandlingstider på landbrugsområdet for 2. kvartal 2024.....	27
Orienteringer.....	29
Underskriftsark.....	31

Punkt 76: Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 2. september 2024

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. dagsorden for møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 2. september 2024 godkendes

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Bilag

Tidsplan KMN 2. september 2024

Fraværende Thorsten Larsen-Seul

Punkt 77: Drøftelse af målsætninger for biodiversitet

24-014699

Beslutning

Drøftet.

Fraværende: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Udvalget drøfter mål for den kommende biodiversitetsstrategi

Resume

I marts 2024 besluttede Kommunalbestyrelsen at igangsætte en strategi for biodiversitet i 2025, og at biodiversitet skal være en del af Klimastrategien Holbæk 2050. Forslaget til en revideret klimastrategi Holbæk 2050 sendes i høring i oktober 2024 med henblik på endelig vedtagelse i december 2024. De overordnede mål for strategien skal beslattes i forbindelse med revisionen af klimastrategien Holbæk 2050 i oktober 2024. Målene for biodiversitet drøftes på dette møde.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen 20. marts 2024: pkt. 57 [Beslutning om arbejdet med at øge og beskytte biodiversiteten i Holbæk Kommune](#)

Beskrivelse af sagen

Med denne sag skal udvalget drøfte, hvad de overordnede mål for biodiversitet skal være i Holbæk Kommune. Målene skal indgå i den kommende revidering af Klimastrategien Holbæk 2050 og efterfølgende skal det danne rammen for en kommende biodiversitetsstrategi.

I marts 2024 besluttede Kommunalbestyrelsen at igangsætte en strategi for biodiversitet i 2025. Samtidig besluttede Kommunalbestyrelsen, at biodiversitet skal være en del af Klimastrategien Holbæk 2050. Biodiversitetsstrategien skal på den måde indgå som en sektorplan i Holbæk 2050 på linje med klimatilpasningsplanen. De overordnede mål for biodiversitetsstrategien skal således beslattes i forbindelse med revideringen af klimastrategien Holbæk 2050 i oktober 2024.

Integrationen af klima og biodiversitet er hensigtsmæssig, da klima- og biodiversitetskrisen er forbundne. Hvis vi ikke nedbringer drivhusgasudledningerne og takler klimaforandringerne, vil det fremskynde tabet af biodiversitet, da stigende temperaturer og mere ekstremt vejr udfordrer mange arters overlevelse. For eksempel vil havvandsstigninger i fjorden oversvømme strandene og tørke kan udtørre vandhuller og åer og dermed fjerne levesteder.

Klimakrisen, klimatilpasning og biodiversitetskrisen har samtidigt mange overlap i mulige indsatser, som kræver, at kommunens strategier på de tre områder sammentænkes.

Holbæks mål for biodiversitet

Administrationen anbefaler, at de overordnede mål for biodiversitet i Holbæk Kommune følger eller læner sig op ad de forventede nationale mål og Biodiversitetsrådets anbefalinger. Begge bygger på besluttede målsætninger i EU og FN.

De nationale mål for biodiversitet er endnu ikke politisk vedtaget, men administrationen anbefaler, at følge det der er oplyst om regeringens planer for de nationale biodiversitetsmål, med en tilføjelse om strengt beskyttet natur, da de fremgår af både EU's beslutninger og i biodiversitetsrådets anbefalinger. I kan læse regeringens oplæg til mål i "[Aftale om et grønt Danmark](#)"

Administrationen foreslår følgende overordnede mål for Holbæk Kommune:

- Vi skal standse tilbagegang, gøre den eksisterende biodiversitet bedre og skabe ny biodiversitet i hele Kommunen.

Inden 2030;

- skal den generelle biodiversitet styrkes i både byer og på landet
- skal mindst 20% af kommunens samlede areal skal være beskyttet natur - heraf skal mindst 1/3 være strengt beskyttet
- skal mindst 30 % af kommunens eksisterende natur, der er i dårlig forfatning, være genoprettet

Inden 2050;

- skal 90% af kommunens natur være i god stand

Uagtet hvilken procentdel af beskyttet natur Holbæk Kommune ender med at arbejde for, så er det vigtigt, at store dele af disse beskyttede arealer er store sammenhængende arealer på over 1000 hektar. Det er minimumsarealet for, at naturen kan være selvforvaltende.

De foreslåede mål for biodiversitetsstrategien er ikke i strid med det udkast til Kommuneplan 2024, der netop er udsendt i høring. Kommuneplanen indeholder retningslinjer for arealanvendelsen i hele Holbæk Kommune, herunder bl.a. for større sammenhængende naturområder mv.

Biodiversitetsrådet

Biodiversitetsrådet er et uafhængigt og forskningsbaseret ekspertorgan bestående af ni eksperter indenfor natur- og biodiversitetsområdet i Danmark. Rådet rådgiver regeringen og folketinget om tiltag, der kan skabe bedre vilkår for den danske natur. De har foreslået, at en dansk biodiversitetslov skal have følgende mål:

Biodiversitetsrådets forslag til mål for biodiversitet:

- I 2030 skal grundbetingelserne for at vende tabet af biodiversitet til fremgang i Danmark være sikret.
- I 2050 skal alle økosystemer i Danmark være genoprettede – herunder deres økologiske integritet, modstandsdygtighed og funktionelle sammenhæng – og i videst muligt omfang have opnået deres fulde biodiversitetspotentiale.

Biodiversitetsrådets forslag til delmål for beskyttede og strengt beskyttede områder:

- I 2030 skal 30 % af Danmarks landareal, inklusive søer og vandløb, og 30 % af Danmarks havareal være beskyttede områder og en tredjedel heraf, dvs. 10 % være strengt beskyttede områder

Biodiversitetsrådets forslag til delmål for genopretning og reduktion af presfaktorer:

- I 2030 skal Danmark have sikret grundlaget for udvikling af økosystemernes fulde biodiversitetspotentiale ved at have igangsat effektive foranstaltninger for genopretning og sikret tilstrækkelig reduktion af diffuse og direkte presfaktorer på mindst 30 % af Danmarks land- og havområder.

De vigtigste presfaktorer er relateret til den direkte udnyttelse af naturen som ressource samt til forurening med især næringsstoffer og miljøfremmede stoffer.

[Læs hele deres rapport her](#)

Hvornår er natur beskyttet?

Hvornår natur er beskyttet, er der ikke enighed om. [Biodiversitetsrådet opgør, at der i Danmark er 2,3% beskyttet natur og intet der er strengt beskyttet](#). Regeringen indrapporterer, på baggrund af EU's Biodiversitetsstrategi 2030, hvor meget beskyttet natur, der er i Danmark. [I den seneste opgørelse](#) meldte de, at der ca. er 15% beskyttet natur til lands og ca. 19% til havs. Tallet til lands er summen af; Natura 2000 områder, paragraf 3 arealer - fx søer, moser, enge der er registreret som beskyttede og naturfredninger, der opfylder IUCN's standard for naturbeskyttelse.

En af grundene til at biodiversitetsrådet ikke anerkender denne måde at opgøre det på, er blandt andet, at Natura 2000 arealer i Danmark indeholder dyrkede marker og at paragraf 3 arealer kan miste sin beskyttede status, hvis områdets naturværdi ændrer sig. Det er således ikke permanente beskyttelser.

Holbæk Kommune vil følge dialogen om den rette måde at opgøre det på og følge den definition, der bliver lavet i forbindelse med den nationale biodiversitetslov.

Vejen frem til målet

Vejen mod målet er stejlere for Holbæk Kommune end på nationalt plan. Forskere fra Aarhus Universitet har på baggrund af det nationale biodiversitetskort udregnet det såkaldte [naturkapitalindeks for Danmark](#) og hver af landets 98 kommuner. Her fremgår det:

- at der i Danmark sammenlagt er 25% af arealet der er, skov, sø, eng, mose, hede eller overdrev og 58,66%, der er landbrug.
- i Holbæk Kommune er der 20% af arealet, der er skov, sø, eng, mose, hede eller overdrev og 63,15% der er landbrug.

Disse tal er blot defineret som "natur" og ikke en opgørelse af "beskyttet natur". For eksempel er de fleste af skovene i Holbæk Kommune driftsskove og er dermed ikke beskyttet natur. For at nå de 20% beskyttet natur vil det betyde at alt natur i kommunen skal beskyttes, eller der skal etableres ny natur, der samtidigt bliver beskyttet.

Klimamålene om udtag af lavbundsarealer, har dog allerede sat gang i en mulig ændring af arealfordelingen i Holbæk Kommune, så der i fremtiden bliver mere eng og mose. Ved at gendanne moserne stoppes udledning af CO₂. Hovedformålet er derfor klima. Arealerne bliver tinglyst, hvilket sikrer, at det forbliver mose og eng naturtype.

For at lykkedes skal kommunen gøre alt hvad der kan på vores egne arealer og opbygge viden og forståelse for problematikkerne og mulighederne. Både i kommunens egne rækker og hos virksomheder og borgere. Da kommunen ikke ejer meget areal, er det dog nødvendigt, at kommunen i langt højere grad sikrer, at flere arealer bliver beskyttet, plejes med biodiversitet for øje og etablere ny natur. Der er forskellige værktøjer for at opnå dette, men det vil kræve en høj grad af dialog med lodsejere og indgåelse af partnerskaber.

Delmål i biodiversitetsstrategien

Udarbejdelsen af biodiversitetsstrategien forløber i første halvår af 2025. I denne proces vil politikere og andre relevante parter være i nærmere dialog om det konkrete indhold i strategien. Administrationen anbefaler, at dialogen munder ud i delmål inden for relevante temaer, der tilsammen gør at vi opnår de overordnede mål, som er drøftet i denne sag.

Den videre proces

De overordnede målsætninger for biodiversitet vil indgå i revideringen af klimastrategien Holbæk 2050. Den reviderede klimastrategi fremlægges i oktober til politisk behandling med henblik på udsendelse i høring. Klimastrategien forventes endeligt godkendt politisk i december 2024. I 2025 udarbejdes biodiversitetsstrategien.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Mål og strategi vil på sigt forbedre biodiversiteten i kommunen

Høring

Den samlede reviderede klimastrategi sendes i høring fra 24. oktober 2024 til 21. november 2024. I forbindelse med høringen vil der være et åbent borgermøde.

Fraværende Thorsten Larsen-Seul

Punkt 78: Drøftelse af målsætning for vedvarende energi

24-005615

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. målsætningen for vedvarende energi drøftes forud for revideringen af klimastrategien Holbæk 2050

Resume

Holbæk Kommune har et mål om at producere 400 GWh fra solceller og vindmøller i 2030 i den nuværende klimastrategi. Med udgangspunkt i to forslag skal udvalgene drøfte, hvad målet skal være for produktionen fra vedvarende energi (VE) med revideringen af Holbæk 2050.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Drøftelsessag

Beskrivelse af sagen

I den nuværende klimastrategi Holbæk 2050 har kommunen sat et mål om at producere 100 GWh fra solceller og 300 GWh fra vindmøller i 2030 for at fremme den grønne omstilling og bidrage til Danmarks klimamål. Desuden har kommunen en målsætning om at minimere importen af grøn strøm.

Udvalgene skal drøfte målsætningen for VE ved revideringen af Holbæk 2050. Administrationen holder forud for drøftelsen et oplæg om overvejelser.

Administrationen anbefaler at drøftelsen tager udgangspunkt i de følgende to forslag:

1. at Holbæk Kommune sætter et mål om at ville tage sin andel af de nationale klimamålsætninger i 2030, hvilket vil betyde at kommunen skal producere 672 GWh fra solceller og vindmøller (ud fra en fordeling baseret på kommunens areal) eller,
2. at Holbæk Kommune sætter et mål om at være selvforsynende med VE i 2030, hvilket vil betyde at kommunen skal producere 500 GWh fra solceller og vindmøller

Til sammenligning er målet lige nu samlet 400 GWh i klimastrategien Holbæk 2050. Målet er først opfyldt, når anlæggene er etableret og i drift.

Der laves løbende lokalplaner for nye VE-anlæg. Kommunen har med sin nuværende produktion af vedvarende energi, samt lokalplanlagte projekter og projekter hvor planlægningen er igang, en mulighed for at opnå en samlet produktion på ca. 880 GWh i 2030. Administrationen modtager desuden løbende projektansøgninger for yderligere projekter.

Af hensyn til forsyningssikkerheden anbefaler kommunens rådgiver, EA Energianalyse, at fordelingen mellem solceller og vindmøller ideelt bør være 75 % fra vindmøller og 25% fra solceller, men med de nationale planer om vindmøller på havet kan en 50/50 fordeling imellem solceller og vindmøller på land være tilstrækkelig.

Forslag a: Kommunen påtager sig sin andel af nationalt VE-mål

Siden klimastrategien Holbæk 2050 blev udarbejdet, har regeringen i *Klimaaftale om grøn strøm og varme* fra juni 2022 besluttet, at VE-produktion nationalt på land skal firedobles inden 2030. Der står ikke i aftalen, hvordan aftalen skal udmøntes med en fordelingsnøgle for produktionen imellem kommunerne, men den nationale målsætning kan kun opnås, hvis kommunerne tager deres andel af målet. En måde at fordele den nationale målsætning imellem kommunerne er, at basere det på kommunens arealmæssige størrelse. Altså jo større en kommune er geografisk, des større andel af VE-

produktionen skal der opføres i kommunen. At bruge areal til vurdering af andelen vurderes som fair, fordi VE-anlæg kræver plads, og at det derfor ikke kan forventes, at geografisk små bykommuner leverer samme andel.

Ea Energianalyse har beregnet, hvad det vil betyde for Holbæk Kommune:

- Holbæk Kommune vil skulle producere 672 GWh VE i 2030 for at tage sin andel af det nationale mål baseret på kommunens størrelse

Forslag b: Kommunen bliver selvforsynende

Hvis man ser bort fra regeringens nationale målsætning og udelukkende fokuserer på Holbæk Kommunes geografiske areal, kan målsætningen laves ud fra om VE-produktionen dækker el-forbruget i kommunen. Altså om kommunen er selvforsynende med produktionen.

Ea Energianalyse har beregnet, hvad det vil betyde for Holbæk Kommune:

- Holbæk Kommune vil skulle producere 500 GWh VE i 2030 for at dække det forventede el-behov i kommunen

Overvejelser til drøftelsen

Til drøftelsen af målsætningen kan følgende overvejelser tages med:

- VE-projekterne møder modstand – særligt vindmøller
- Hvis de vindmølleprojekter, der planlægges for lige nu, realiseres, vil de lige akkurat være nok til at imødekomme målsætningen om selvforsyning ud fra en 50/50 fordeling. Men der skal igangsættes yderligere vindmølleprojekter for at opfylde målet fra den nationale aftale.
- Solcelleprojekter er forbundet med større usikkerhed ift. gennemførelse, fordi der lige nu er stor vækst i markedet og det store udbud kan i sidste ende forringe i økonomien i projekterne.
- Det tager tid at få gennemført VE-projekter. Det er ikke urealistisk, at det kan tage 5 år, fra et projekt er politisk igangsat og frem til projektet er etableret og tilsluttet til elnettet.
- Der er stor interesse fra projektudviklere for VE-projekter i kommunen, og det er ikke alle kommuner, der har samme muligheder for at opsætte solceller og vindmøller blandt andet i forhold til areal

Den videre proces

Målsætningerne for VE indgår som en del af revideringen af klimastrategien Holbæk 2050. Den reviderede klimastrategi fremlægges i oktober til politisk behandling med henblik på udsendelse i høring.

Klimastrategien forventes endeligt godkendt politisk i december 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser ved selve drøftelsen, men det vil få en klimamæssig konsekvens, hvilken målsætning der i sidste ende vedtages for VE-produktion i Holbæk Kommune.

Høring

Den samlede reviderede klimastrategi sendes i høring fra 24. oktober 2024 til 21. november 2024. I forbindelse med høringen vil der være et åbent borgermøde.

Punkt 79: Beslutning om ændrede retningslinjer for Grøn Pulje

23-015593

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. retningslinjer for Grøn Pulje som følge af lovændringer pr. 1. juli 2024 godkendes
2. administrationen fremadrettet delegeres kompetence til at kunne opdatere retningslinjer for Grøn Pulje, når der ikke er noget politisk handlerum, og det udelukkende handler om at opdatere til gældende lovgivning

Resume

Opstillere af vedvarende energianlæg skal indbetale til Grøn Pulje. I den forbindelse har Kommunalbestyrelsen tilbage i september 2023 godkendt retningslinjer herfor. Per 1. juli 2024 er der kommet lovændringer gældende for Grøn Pulje. Lovændringerne medfører, at Holbæk Kommune skal opdatere sine retningslinjer. Med sagen indstiller administrationen også, at administrationen ved fremtidige lovændringer for Grøn Pulje, delegeres kompetencen til at kunne opdatere retningslinjerne, i de tilfælde hvor der ikke er noget politisk handlerum i opdateringen.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 20. september 2023: Pkt. 188 [Beslutning om endelige retningslinjer for Grøn Pulje](#)

Kommunalbestyrelsen d. 22. marts 2023: Pkt. 49 [Beslutning om retningslinjer for Grøn Pulje](#)

Beskrivelse af sagen

Ifølge [Bekendtgørelse om Grøn Pulje](#) skal kommunerne oprette en Grøn Pulje, som opstillere af vedvarende energianlæg skal indbetale til. Formålet med puljen er, at fremme den lokale accept af vedvarende energianlæg ved at midlerne fra puljen fortrinsvist støtter op om projekter til gavn for naboer til vedvarende energianlæg og til gavn for lokalsamfundet generelt.

Pr. 1. juli 2024 er der vedtaget lovændringer gældende for Grøn Pulje. Lovændringerne leder til en opdatering af Holbæk Kommunes retningslinjer for Grøn Pulje. De opdaterede retningslinjer for Grøn Pulje i Holbæk Kommune kan ses i bilag 1.

Nedenfor ses lovændringer, som er trådt i kraft pr. 1. juli 2024;

- satserne for hvor meget opstillere skal indbetale pr. MW ændres. For vindenergi ændres det fra 125.000 kr./MW til 313.000 kr./MW og for solenergi ændres det fra 40.000 kr./MW til 125.000 kr./MW
- opstillere kan indbetale i rater (over 7 år), såfremt beløbet er mere end 900.000 kr. for det opstillede vedvarende energianlæg
- pligt om tilbagebetaling til staten ved ubrugte Grøn Pulje midler forlænges fra 3 år til 5 år

- det er præciseret, at kommunen ikke er ansøgningsberettiget
- Kommunalbestyrelsen kan videregive Grøn Pulje midler (og forvaltningen af disse) til nabokommunen, såfremt anlægget ligger tæt på kommunegrænsen

Nyeste lovgivning vil gælde for fremtidig tilslutning af vedvarende energianlæg.

I Holbæk Kommune er der på nuværende tidspunkt kun ét tilsluttet vedvarende energianlæg. Der er lige nu ansøgningsrunde på det anlæg til Grøn Pulje (solcelleanlægget Maglebjerg, Svinninge). Solcelleanlægget Maglebjerg i Svinninge hører ind under de tidligere retningslinjer for Grøn Pulje i Holbæk Kommune og tidligere lovgivning vedrørende Grøn Pulje; hhv. [Lov om fremme af vedvarende energi](#) af 06/02/2024 og [Bekendtgørelse om Grøn Pulje](#) af 30/05/2020.

Opdatering efter gældende lovgivning

Administrationen oplever, at dette er et område, der ændres på løbende, da det er en ny ordning for staten og kommunerne, og at der er meget fokus på den grønne omstilling. Administrationen indstiller, at administrationen delegeres kompetencen til at kunne opdatere retningslinjerne for Grøn Pulje som følger af fremtidige lovændringer. Det vil udelukkende gælde opdateringer, hvor der ikke er et politisk handlerum, fordi det blot handler om at holde retningslinjerne opdaterede i forhold til gældende lovgivning.

Administrationen vil fremover orientere politikerne om fremtidige væsentlige lovændringer. Når der er ændringer af retningslinjer for Grøn Pulje udover lovændringer, og hvor der er et politisk handlerum, skal retningslinjerne for Grøn Pulje fortsat besluttes politisk.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Etableringen af nye vindmølle- og solcelleanlæg vil være med til at realisere målsætningen i Holbæk 2050 om CO₂-neutralitet. Retningslinjerne for Grøn Pulje med støtte til grønne tiltag vil ydermere fremme kommunens målsætning i Holbæk 2050.

Høring

En godkendelse af ændrede retningslinjer for Grøn Pulje vil ikke medføre en offentlig høring.

Lovgrundlag

[Bekendtgørelse om Grøn Pulje](#)

[Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi](#)

Punkt 80: Beslutning om kompetenceoverdragelse af Holbæk Kommunes udbud af forbrændingseget affald til ARGO

24-014041

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. kompetenceoverdrage Holbæk Kommunes udbud af forbrændingseget affald til ARGO

Resume

På baggrund af Holbæk Kommunens beslutning om selskabsgørelse af ARGO, skal kommunen træffe en beslutning om kompetence overdragelse af det konkrete udbud om forbrændingseget affald til ARGO.

Forbrænding af kommunernes forbrændingsegete affald har hidtil været en grundydelse hos ARGO, men bliver med aktieselskabsgørelsen og tillægget til vedtægterne en tilvalgsydelse.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 22. Maj 2024: [pkt. 104. Beslutning om selskabsgørelse af ARGO](#)

Beskrivelse af sagen

Med den nye lov om selskabsgørelse af affaldsenergianlæg skal affaldsforbrændingen konkurrence udsættes. Dette betyder, at ARGO nu kan stå for at organisere og gennemføre et udbud, så det affald, som FORS har indsamlet, kan blive sendt til forbrænding. Det handler altså ikke om indsamling af affald hos borgerne, men om hvad der skal ske med affaldet, efter det er blevet indsamlet fra husstandene. Affald fra genbrugspladserne er ikke omfattet.

Hidtil har ARGO I/S håndteret det forbrændingsegete affald fra ejerkommunerne, dvs. også fra Fors Affald A/S. Fors Affald A/S har undersøgt, hvorvidt det ville være rentabelt selv at stå for udbuddet, men har vurderet at det ikke er tilfældet. Staten lægger stor opmærksomhed på, at der skal være størst mulig konkurrence om det forbrændingsegete affald.

Kommunen har mulighed for at overdrage opgaven til ARGO, da det blev besluttet på et bestyrelsesmøde den 28. maj 2024, at ARGO kan stå for udbuddet af forbrændingsopgaven.

ARGO skal have indgået en kontrakt om forbrænding af affaldet senest den 1. juli 2025. På grund af den stramme tidsplan har ARGO bedt Holbæk Kommune om en forhåndsgodkendelse.

Administrationen har allerede givet en forhåndsgodkendelse, men det skal endelig besluttes af Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

ARGO's forpligtigelser og kommunal følgegruppe

Forsyningstilsynet har udarbejdet en vejledning til brug som indeholder princippet- ”følg eller forklar”. Det vil sige, at hvis udbuddet afviger fra vejledningen, skal det forklares og indberettes. Se evt. bilag.

Vejledningen er detaljeret og omhandler fire faser:

- Forberedelse af udbudsprocessen. I denne fase er der fokus på at identificere, forebygge og afhjælpe interessekonflikter.
- Markedsdialog. Det anbefales i vejledningen at der både afholdes markedsscreening og markedsdialog med det formål at afdække hvorledes udbuddet kan udformes, så der bliver størst mulig konkurrence.
- Udarbejdelse af udbudsmateriale. Ifølge vejledningen skal udbuddet deles op i delkontrakter på maksimalt 20.000 t/år og en varighed på højst 4 år. Der er desuden udarbejdet en positivliste over krav, som kan stilles i udbuddet.
- Evalueringen af tilbud. Ved evalueringen er transporten afgørende og vejledningen indeholder anbefalinger til en omkostningsægte prissætning.

ARGO ønsker at undgå interessekonflikter ved at adskille udbuddet af affaldsforbrænding fra deres andre opgaver. Dette er vigtigt, så ARGOs egne anlæg kan byde på opgaven.

ARGO har også oprettet en kommunal følgegruppe. Alle kommuner, der har forhåndstilkendegivet, at de vil have ARGO til at stå for udbuddet af deres affaldsforbrænding, er inviteret til at deltage. Holbæk Kommune deltager i denne følgegruppe.

Økonomiske konsekvenser

Kommunens betaling for ARGOs varetagelse af opgaven fastsættes i overensstemmelse med hvile i sig selv-princippet på affaldsområdet.

Kommunen vil håndtere opkrævningen over affaldsgebyrerne, men Fors A/S vil stå for opkrævningen direkte fra de pågældende brugere af affaldsordningen.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Lovgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven, Lov nr. 745 af 13-06-2023. Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven – Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald.

Miljøbeskyttelsesloven, Vejledning nr. 9295 af 15/05/2024. Vejledning om brug af konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding.

Bilag

Aftale om Kompetenceoverdragelse af udbud af kommunens forbrændingsegne affald.pdf

Punkt 81: Beslutning om Holbæk Kommunes deltagelse i pilotprojekt Danmarks Naturstier

24-017211

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Holbæk Kommunes deltagelse i Danmarks Naturstier godkendes

Resume

Ved en deltagelse i Danmarks Naturstiers pilotprojekt og efterfølgende fortsatte deltagelse i DNS, vil Holbæk Kommune få mulighed for at indgå i et samarbejde om udviklingen af DNS. Ved deltagelse i DNS vil udvalgte vandrestier / -ruter i Holbæk kommune, af national interesse, blive revitaliseret med midler fra DNS. Disse ruter vil blive formidlet nationalt og internationalt til glæde og gavn for friluftsturister og vandrere fra nær og fjern.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Kultur og Fritid, Udvalget for Klima, Miljø og Natur.

Beslutningssag.

Beskrivelse af sagen

Danmarks Naturstier (DNS) har til formål at skabe, sikre og formidle et sammenhængende rekreativt rutenetværk for vandrestier i Danmark. Danmarks Naturstier skal være vandreres pendant til bilernes margueritrute.

DNS har et politisk ophæng i aftalen ”Mere liv i bymidter og landdistrikter” af 29. november 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne.

DNS har et sekretariat i Miljøministeriet og er i partnerskab med KL, Nordea-fonden og Friluftsrådet. DNS er en blivende indsats med varig finansiering fra finansloven og udvikles og driftes også efter udviklingsperioden.

Holbæk kommune har sammen med Sorø, Kalundborg, Ringsted og Odsherred kommuner samt Skjoldungernes nationalpark, Visit Fjordlandet, Destination Sjælland, Brorfelde observatorium Naturpark Åmosen og Geopark Odsherred fået mulighed for at deltage i et DNS-pilotprojekt.

Pilotprojektet ”... afprøver og udvikler innovative samarbejder med afsæt i det stedbundne potentiale og virkelighed. Projekterne skal sikre viden, læring og synergi omkring projektets lokale forhold, der er centrale for de at lykkes med et nationalt net af rekreative stier og ruter. De metoder og værktøjer, der udarbejdes i pilotprojekterne, skal danne grundlaget for, hvordan det gode samarbejde mellem Danmarks Naturstier og samarbejdspartnere udfoldes. Erfaringerne skal bruges til at udvikle flere operationelle modeller for, hvordan Danmarks Naturstier udrulles hensigtsmæssigt”

Pilotprojektet skal konkret:

- Samle regionale vandrestier på tværs af kommuner og regioner, som kan indgå i de nationale rekreative stinetsværk.
- Bidrage økonomisk til etablering af nye stiforløb, hvis muligt.
- Bidrage økonomisk til at revitalisere eksisterende stiforløb.
- Udvikle kvalitetsstandarder for forskellige typer af stier/ruter og wayfinding f.eks. skilte, rutevisning og infoskilte.
- Opdatere, validere og ensrette datagrundlaget for de eksisterende vandrestier.
- Formidle Danmarks naturstier til slutbrugerne f.eks. turister, borgere, brugergrupper og andre interesserede.

Holbæk Kommunes bidrag

Holbæk kommune har rekreative stier og ruter af regional/national interesse, b.la. istidsruten, fjordstien, jyderupstien, som

kan meldes ind til Danmarks Naturstier. Disse stier forbinder værdifulde landskaber og/eller attraktioner i kommunen, samt forbinder rekreative stier og ruter med nabokommunerne. Der kan være flere stier, der er relevante at melde ind til DNS hvilket afklares, hvis kommunens deltagelse godkendes.

Hvis Holbæk Kommune deltager i pilotprojektet, bliver der i pilotperioden aktiviteter, hvor administrationen forventes at deltage til afklaring og kvalificering af ovenstående opgaver.

Efter pilotprojektet er slut, vil administrationen løbende skulle løse opgaver vedr. drift og vedligehold af stierne, ud fra de driftsaftaler der allerede eksisterer. Vedligehold af skilte og ruteangivelser samt vedligehold af stierne skal ske til den kvalitet der angives i DNS standarden.

Hvis Holbæk Kommune deltager i DNS, vil de sti- og ruteafmærkninger vi allerede har på de udvalgte stier og ruter få følgeskab af et mærke for Danmarks Naturstier. På samme pæl kan der således være én ruteangivelse for fjordstien og én for DNS. Den digitale visning af ruterne vil også både kunne være vores egen betegnelse; f.eks. fjordstien og DNS. Vores eksisterende stier mister altså ikke deres egen navne eller identitet ved en evt. deltagelse i DNS.

Argumenter for deltagelse

En deltagelse i DNS vil skabe bedre mulighed for at borgerne kan opnå det sunde liv og imødekomme et stigende behov for rekreativ udfoldelse i naturen på en let tilgængelig og gratis måde. De vandrestier, der kan være Holbæk kommunes bidrag til DNS, vil blive eksponeret nationalt og internationalt og understøtte den positive udvikling friluftsturisme generelt er inde i. Friluftslivets udøvelse bidrager til den lokale økonomi og beskæftigelse og skaber derfor muligheder for lokale næringsdrivende og virksomheder.

Ved en deltagelse i DNS vil det være muligt at tilgå en pulje til revitalisering af de stier der indgår i DNS, således forventes det en tilgang af midler til dette formål til kommunen, hvis vi deltager.

Økonomiske konsekvenser

Deltagelse i projektet vil kræve administrative ressourcer til vedligehold af ruteanvisninger, informationskilte mv. svarende til ca. 0,1 årsværk, som deles mellem VBAF og KUFU inden for eksisterende budget.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogen miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Punkt 82: Beslutning om Budgetrevision 3 2024

24-016889

Beslutning

Indstilles godkendt for så vidt angår udvalgets ressortområde.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. budgetrevision 3 godkendes
2. omplaceringer og tillægsbevillinger i bilag 2 godkendes

Resume

Budgetrevision 3 (BR3) viser, at der på nuværende tidspunkt kun er en mindre overskridelse af budget til serviceudgifter. Derfor indstilles der ikke politiske handlinger på baggrund af budgetrevisionen. Ved BR3 udmøntes de økonomiske konsekvenser i 2024 af den indgåede økonomiaftale for 2025. Derudover ses der på det forventede resultats konsekvenser på budget 2025.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Børn og Skole, Udvalget for Ældre og Sundhed, Socialudvalget, Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv, Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Udvalget for Kultur og Fritid, Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Beskrivelse af sagen

Indledning

BR3 omfatter i modsætning til de månedlige budgetopfølgninger den samlede kommunale økonomi. Der følges altså også op på indtægter, finansiering, anlæg og renter, igangsatte initiativer i forbindelse med budget 2024 og konsekvenserne på den samlede likviditet.

Sagsfremstillingen er ændret i sin form i forhold til tidligere budgetrevisioner. Selve sagsfremstillingen er blevet kortet væsentligt ned, da de nærmere beskrivelser af udviklingen på de enkelte udvalgsområder er beskrevet i de vedlagte bilag.

Konklusion

Ved BR2 var det primære fokus overholdelse af budget til serviceudgifter. Det har det også været ved de efterfølgende budgetopfølgninger i april og maj måned. Her ved BR3 forventes der et forbrug på service, der er 12 mio. kr. højere end budgettet. Det er en betydelig nedgang i forhold til den seneste budgetopfølgning for maj måned, hvor der blev set ind i et merforbrug på 29,6 mio. kr.

Det indebærer, at der ikke indstilles politiske handlinger i forbindelse med BR3. Erfaringen er (som også beskrevet ved BR2), at merforbrug i denne størrelse kan håndteres administrativt.

Forventningerne om et mindre merforbrug på service skyldes dels, at kommunen som følge af Økonomiaftalen for 2025 har fået opjusteret den ramme, kommunen må anvende på service i 2024. Dels er udgiftsudviklingen på en række områder blevet forbedret, hvilket skal ses i sammenhæng med det vedvarende ledelsesmæssige fokus, der har været på at sikre god økonomistyring.

På ældreområdet balancerer selve driften nu i modsætning til før sommerferien. Der har været et stort fokus på nedbringelse af sygefravær, som er lykkedes. Lagt sammen med et mindreforbrug på puljer og færre visiterede timer end tidligere er mindreforbruget øget væsentligt.

På socialområdet er det forventede merforbrug på børnespecialområdet på niveau med forventningen før sommerferien. På voksenspecialområdet er forventningerne til forbruget stadig stigende, og det er stadig primært udgifter til botilbud og krisecentre/forsorgshjem, der driver udgiftsstigningen. Stigningen i udgifterne indebærer samtidig, at det ses nødvendigt med en ekstra tilførsel af budget i 2025, som beskrives senere.

På de øvrige politikområder forventes det samme eller et lidt lavere forbrug end før sommerferien.

Når der ses på de udgifter, der ikke er serviceudgifter, er udviklingen samlet set positiv for 2024. Det indebærer, at likviditeten ikke belastes yderligere af BR3.

Tabel 1: Samlet resultat ved BR3

Mio. kr.	Oprindeligt budget 2024	Korrigeret budget 2024	Forventet regnskab 2024	Ukraine-udgifter	Strukturelt betinget afvigelse oprindeligt budget 2024	Strukturelt betinget afvigelse korrigeret budget 2024
	(A)	(B)	(C)	(D)	(C-A-D)	(C-B-D)
Indtægter	-5.492,4	-5.488,6	-5.530,0	0,0	-37,6	-41,4
Driftsudgifter	5.170,1	5.210,8	5.228,6	11,1	47,4	6,7
-serviceudgifter	3.603,8	3.651,9	3.651,2	11,1	36,2	-11,9
-overførsler	1.281,9	1.290,8	1.326,2	0,0	44,4	35,4
-andet ej service	284,4	268,0	251,2	0,0	-33,2	-16,8
Renter	8,8	7,2	4,4	0,0	-4,4	-2,8
Anlæg	240,0	396,4	305,0	0,0	65,0	-91,4
Finansiering	87,8	112,9	119,3	0,0	31,5	6,4
Resultat i alt	14,4	238,7	127,3	11,1	101,8	-122,6
Kasseopbygning	-14,4	-238,7	-127,3	-11,1	-101,8	122,6

En nærmere beskrivelse af de samlede tal og opsummering af driften på de enkelte udvalg kan ses af bilag 1. Der er en nærmere beskrivelse af de enkelte udvalg i bilag 3-11 og på de stående udvalgsmøder vil det enkelte udvalgs resultat blive præsenteret nærmere.

Konsekvenser for budget 2025 af resultatet af BR3

På Socialudvalgets område har udviklingen betydet, at det har været nødvendigt at genberegne de forudsætninger, der lå til grund for det budgetforslag, Socialudvalget udarbejdede i foråret. Det er både mængder og priser, der har udviklet sig i den forkerte retning. Samlet set vurderes det nødvendigt at tilføre området yderligere 12 mio. kr., hvilket også fremgår af det forslag til budget 2025-2028, der er sendt i høring. Af budgetforslaget fremgår det også, at der forventes stigende refusioner på 4,7 mio. kr. på særligt dyre enkeltsager. Refusionerne ligger dog uden for servicerammen og bidrager således kun til at forbedre den samlede bundlinje.

På beskæftigelsesområdet har en genberegning i forbindelse med BR3 medført en forventning om, at budgettet for 2025 kunne nedjusteres med 11,5 mio. kr.

På alle øvrige områder giver BR3 ikke anledning til yderligere ændringer i budgettet for 2025.

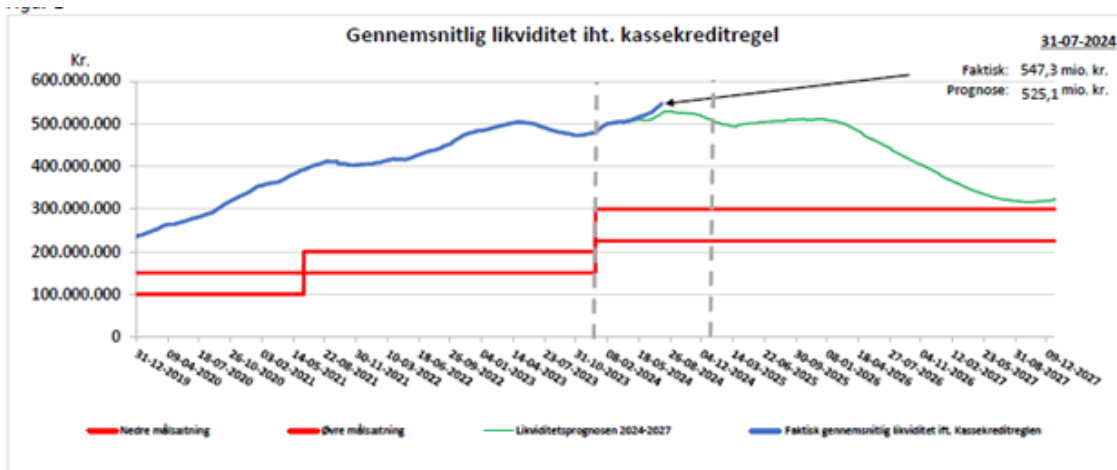
Omplaceringer og tillægsbevillinger som følge af BR3

I forbindelse med BR3 indstilles en lang række omplaceringer og tillægsbevillinger godkendt i bilag 2.

I forbindelse med indgåelsen af økonomiaftalen for 2025 er der en lang række ændringer, som indarbejdes i budgettet for 2024. Det drejer sig primært om ændret P/L fremskrivning for 2024, udmøntning af trepartsmidler og forskellige områder, hvor lovgivningen har medført, at Holbæk Kommune er blevet tilført ekstra midler (og serviceramme) til at dække ekstra udgifter.

Omplaceringer drejer sig hovedsageligt om småændringer. Af større ændringer kan nævnes, at der omplaceres 6,3 mio. kr. fra Socialudvalget til Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv som følge af en opsplitning af udgifterne til STU på to forskellige lovgivninger. Det er såvel budget som udgifter, der flyttes. Der omplaceres herudover 2,5 mio. kr. fra Udvalget for Ældre og Sundhed til Socialudvalget som følge af, at udgifter vedrørende senhjerneskadede skal konteres under Socialudvalget.

Likviditet

Den nuværende likviditet viser, at den faktiske likviditet i 2024 overstiger forventningerne. Der er på såvel anlæg som drift et lavere forbrug på nuværende tidspunkt end estimererne tilsiger. På anlæg forventes dog et forbrug på ca. 300 mio. kr. Tallene her ved BR3 er medtaget i forbindelse med udregningen af likviditetsprognosen for 2025.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke andre økonomiske konsekvenser end dem der fremgår af sagsfremstillingen

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen miljø- og klimamæssige konsekvenser af sagen.

Bilag

Bilag 1 - Samlet resultat

Bilag 2 - Omplaceringer mv

Bilag 3 - Indtægter, renter, anlæg, finansiering

Bilag 4 - Økonomiudvalget - drift

Bilag 5 - Udvalget for Børn og Skole - drift

Bilag 6 - Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv - drift

Bilag 7 - Udvalget for Ældre og Sundhed - drift

Bilag 8 - Udvalget for Klima, Miljø og Natur - drift

Bilag 9 - Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling - drift

Bilag 10 - Udvalget for Kultur og Fritid - drift

Bilag 11 - Socialudvalget - drift

Bilag 12 - afrapporteringsskema

Punkt 83: Orientering om status på Det mobile klimahus

22-010235

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. orientering om udviklingen af Det mobile klimahus tages til efterretning

Resume

Sagen beskriver hvordan Holbæk Kommune vil etablere en mobil formidling om klima i form af et lille klimahus på trailer. Klimahuset kan dermed komme rundt i hele kommunen. Projektet er udformet i samarbejde med forskellige interessenter, som beskrevet i sagen.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 5. april 2022: [Pkt. 32. Drøftelse om etablering af Klimahus](#)

Udvalget for Klima, Miljø og natur d. 8. august 2023: [Pkt. 71. Drøftelse af rammer og funktion ved klimahus](#)

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 5. december 2023: [Pkt. 114: Beslutning om etablering af klimarum i Holbæk kommune](#)

Beskrivelse af sagen

Kommunen har afholdt et dialogmøde med repræsentanter fra Jyderup Lokalforum, FORS og Genskabet for at trykteste konceptet inden det bliver præsenteret offentligt. På baggrund af input fra mødet har projektet med at etablere et klimahus, hvor der skal skabes formidling om klima og grøn omstilling, udviklet sig, så der er indarbejdet mere fleksibilitet i formidlingen og bedre mulighed for at lave netværk med andre klimaktører. I processen for udviklingen af konceptet for Klimahuset, er der skabt klarhed over hvordan midlerne til klimahuset udnyttes bedst muligt for at nå så mange interessenter og borgere som muligt og for at skabe størst værdi for de midler der er til rådighed. Istedet for at lave ét klimahus er det derfor besluttet at der bliver skabt 8-10 klimakasser, der alle har hvert deres emne. Disse klimakasser skal transporteres rundt i kommunen på en trailer, hvorpå der monteres et lille klimahus. Projektet kaldes herefter Det mobile klimahus.

Hver kasse udarbejdes af foreninger, organisationer eller virksomheder, der har en særlig interesse og passion for det emne der arbejdes med. På mindst tre forskellige lokationer i kommunen forpligter aktørerne sig at formidle deres viden og give inspiration og gode ideer til klimahandlinger. Det kan både være ved større event som for eksempel SKVULP, Mørkøv kræmmermarked eller Outdoor festival i Jyderup, men også mindre begivenheder som aftensalg, byfester, kulturnat eller fodboldturneringer.

Kasserne kan produceres af en enkelt forening, organisation eller virksomhed - men aktørerne opfordres til at samarbejde med andre relevante aktører for deres emne.

Udover de tre obligatoriske planlagte steder som aktørerne forpligter sig til at deltage i, bliver der etableret en model, hvor grupper på en størrelse af mindst 20 mennesker kan bestille oplæg om de forskellige klimakasser. Udgifter til oplæg bliver afholdt af projektet.

Den eksisterende viden skal bruges

Der findes en masse frivillige kræfter og en masse viden om klima og grøn omstilling i hele kommunen allerede, og Det mobile klimahus vil inddrage viden fra disse projekter. Her er alle Lokalfora blevet inddraget ved at blive spurgt om deres lokale viden og erfaringer om eksisterende projekter og mulige aktører. Der spørges ligeledes bredt ud på Facebook om hjælp, så arbejdsgruppen kan invitere relevante aktører med til et online informationsmøde den 3. september.

Der er lavet en hjemmeside om projektet: [Det mobile klimahus](#), hvor folk både kan dele viden om aktuelle klimaindsatser men også, hvor folk kan stille forslag til emner til klimakasserne. Det er desuden via hjemmesiden, at producenter af klimakasserne skal indsende deres ansøgning.

Drømmen om et klimahus lever videre

Klimahuset lever altså videre blot i et andet format. Som et led i den visuelle formidling, bliver der arbejdet på at producere et klimahus i miniformat, dette sker i samarbejde med Den forberedende grunduddannelse, Nordvestsjælland (FGU). Det lille klimahus skal stå på traileren og fungere som blikfang og samtidig indgå som en del af de installationer, der kan bruges i formidlingen. Klimahuset er ikke længere et stationært sted, men en rejsende formidling.

Vigtige deadlines for projektet

Projektet bevæger sig ind i en intensiv fase, hvor der er flere deadlines, der hver især markerer en vigtig milepæl.

- 3. september: online informationsmøde for potentielle producenter af klimakasserne
- 1. oktober: frist for ansøgning til at lave en klimakasse
- 7. oktober: tilbagemelding vedr. ansøgninger
- Midt oktober: workshop for producenter (dato planlægges i samarbejde med producenter)
- Midt december: præsentation for politikere
- December: kommunikationsmateriale og kalender færdiggøres.

Økonomiske konsekvenser

Aktiviteterne finansieres via de afsatte og frigivet beløb i budgetaftale 2023 - 2026 og der er ingen yderligere økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Det mobile klimahus skal vejlede, inspirere og engagere borgere i den grønne omstilling. Forhåbningen er at formidlingen dermed også medfører adfærdændringer, som bidrager til den grønne omstilling og realiseringen af Klimastrategien Holbæk 2050.

Punkt 84: Orientering om slåning af kommunale rabatter og grønne arealer

24-012891

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller at;

1. Udvalget orienteres om slåning af rabatter og grønne arealer

Resume

Sagen skitserer de politiske beslutninger, der er taget i forbindelse med slåning af kommunens rabatter og grønne arealer og opsummerer den praksis det har ledt til i driften af arealerne og de overvejelser der ligger bag.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 1. februar 2022, Pkt. 9: [Beslutning om ændret drift af grønne områder til gavn for biodiversiteten](#)

Beskrivelse af sagen

Udvalget har ønsket en orientering om de politiske beslutninger om slåning af rabatter og grønne arealer og kommunens efterfølgende praksis.

Rabatter

Det blev i budgetaftalen for 2020 beskrevet at; ”Kommunens naturpolitik omfatter... kommunens visioner for at opnå mere natur bl.a. på kommunale arealer, herunder fx grøftekanterne. På baggrund heraf skal der arbejdes med, hvordan kommunen kan opnå mere biodiversitet ved at ændre måde og tidspunkt for vedligeholdelse af arealerne.”

Administrationen kortlagde efterfølgende alle rabatter uden for byerne i kommunen. Arealerne blev gennemgået i samarbejde med både natur- og vejfaglige og den udførende drift. Denne kortlægning og praksis følges så vidt muligt stadig. [Det beskrives hvor, hvornår og hvor meget på denne side på Holbæk.dk.](#)

- Røde strækninger bliver slået 3-4 gange om året af hensyn til trafiksikkerhed
- Blå strækninger er artsrige vejkanter og bliver slået én til to gange om året. Første gang inden 31. maj og igen i sensommeren
- Grønne strækninger er potentielt artsrige vejkanter og bliver slået én til to gange om året. Første gang inden 31. maj og igen i sensommeren
- Orange strækninger er vejkanter på landet, med stor påvirkning fra vej og mark. De bliver slået én til to gange om året. Første gang slås det i juni/juli
- Gule strækninger er artsrige skråninger og arealer m reduceret drift der slås én gang om året i efteråret.

Som det fremgår af kortet på hjemmesiden, er der lange stræk (de orange markeringer), der er vurderet til ikke at have det store potentiale for biodiversitet, fordi de har smalle rabatter, som er under stor påvirkning fra vej og landbrug – fx sprøjtning fra marker. Derfor er disse rabatter ikke prioriteret for en eventuel forøgelse af biodiversiteten. De bliver derfor slået i juni. Der slås dog kun i én meters bredde fra vejkanterne. Rabatten er ofte bredere end én meter og der efterlades derfor ofte mere græs og evt. blomster og urter tilbage. Om efteråret slås hele rabatten.

De andre strækninger (blå, grøn, gul markering på kortet) bliver slået 1-2 gange om året inden 31. maj og igen i sensommeren. Den tidlige slåning hæmmer græsset og man undgår at slå når blomsterne er i flor.

De maskiner kommunen klipper rabatter med, har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at samle det afslåede græs op. Opsamling på alle stræk er i praksis en udfordring. Opsamling på prioriterede stræk er muligt, men vil kræve et andet ressourceforbrug. Maskinerne der bruges til opsamling på kommunens grønne arealer, kan kun sjældent bruges til rabatterne.

De specifikke datoer for slåning af alle 700 km vej i kommunen afhænger af hvornår vækstsæsonen starter - hvornår græs og urter begynder at gro. Det kan variere fra år til år. Yderligere kan der til tider opstå behov for at allokere ressourcerne anderledes så slåningen forskydes.

Grønne arealer

I februar 2022 besluttede Udvalget for Klima, Miljø og Natur at græsslåningen skulle ændres på størstedelen af de grønne, kommunale arealer til slåning 1-2 gange årligt med opsamling af græsset. Det kaldes for høslæt. Udvalget af arealerne skulle ske under hensyntagen til benyttelsen, trafiksikkerhed, de tekniske muligheder og forhold på stedet.

Administrationen gennemgik efterfølgende alle kommunens arealer på kort og er stadig i gang med at omlægge arealer i praksis. På nuværende tidspunkt er der omkring 80 kommunalt ejede matrikler, fordelt i hele kommunen der driftes med høslæt. Enten via en forpagter eller af kommunens egen drift.

Antallet af arealer med høslæt vokser stadigt løbende, i takt med at vi finder ud af hvordan arealer bliver brugt af borgerne og at driften oparbejder erfaring og kompetencer. Udover høslæt afprøves også mosaikslåning (fuldemandsslåning), hvor dele af græsset slås og andre dele ikke. Det skaber variation, lys og plads til flere planter.

Slåning fremmer biodiversiteten

Hvis vi ønsker mere biodiversitet, skal vi ikke stoppe græsslåningen helt. Det handler om at slå bevidst, så man opnår det rigeste mulige blomsterflor og den højst mulige biodiversitet på det givne areal. Alle planterne er tilpasset en verden fyldt med store græssende dyr, så når dyrene mangler, må vi erstatte dem med leer eller maskiner.

Hyppig slåning forhindrer urterne i at spire, samtidig med at det afskærner græs tilfører næring til jorden og opretholder en høj næringsværdi. Sjældnere slåning giver optimale forhold for urterne, der kan vokse, blomstre, danne frugter og sprede frø. Mindre slåning giver plads til flere blomster til insekterne.

Slåning er dog nødvendig fra tid til anden for at fjerne næring og efterligne naturlige processer, hvor store dyr græsser på arealerne og skaber variation, lys og plads til flere planter. Hvis områderne ikke slås, vil græsser og konkurrence stærke urter dominere og efterlade mindre plads til andre arter. Dette er særligt udbredt på tidligere græsplæner, der ofte er næringsrige. Efter det høje græs vil området gradvist udvikle sig til krat med brombær, pil og slåen og kan til sidst blive til skov.

Hvordan og hvornår slår man så? Det kan være svært at give et universelt svar på, fordi det altid afhænger af jordbunden og artssammensætningen på det givne areal. Ikke desto mindre er der nogle gode principper at arbejde ud fra.

- Timing. Den rette timing sikrer føde til insekter og andre dyr gennem en længere periode, og sikrer størst mulig mængde blomster. Tidspunktet på året der slås er derfor afgørende.
- Variation er nøglen til at give plads til så mange arter som muligt. Det er både variation i højden og slåtidspunktet
- Fjern afklippet. I et naturligt økosystem ville de store dyr tage en del af næringen ud gennem deres græsning. Det er essentielt at efterligne denne effekt ved at fjerne materialet efter slåningen.

Fremadrettet

Administrationen vil genbesøge kortlægningen af rabatterne for at vurdere, om der med fordel kan komme flere rabatter med i den tidlige slåning, der udføres senest 31. maj (blå, grøn, gul markering på kortet). Effekten for biodiversiteten er ikke lige så stor når rabatterne ligger tæt på sprøjtede marker, men det efterlader flere blomster og dermed mad til bier og andre insekter.

En tidlig slåning på alle strækninger er dog ikke muligt med det eksisterende mandskab og materiel. Det ville kræve flere maskiner på en gang, for at nå det hele inden udgangen af maj.

Yderligere er det planen at vurdere hvilke rabatter inde i byerne, der kan slås tidligere og færre gange. I byerne påvirker hensynet til trafiksikkerhed dog flere rabatter end i det åbne land.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser. Men hvis det ønskes, at der i større omfang skal slås rabatter inden udgangen af maj, at der opsamles græs fra prioriterede rabatter og at hovedparten af de grønne arealer skal slås med høslæt, kan der opstå behov for at tilføre området yderligere midler.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Den fortsatte omlægning af grønne arealer til høslæt og timede slåninger af rabatter, kan fremme biodiversiteten og adgangen til mad for bier og andre insekter på sigt.

Punkt 85: Orientering om dispensationer fra naturbeskyttelsesloven april-juni 2024

24-015286

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. orienteringen om afgørelser fra perioden april-juni 2024 på ansøgninger om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 tages til efterretning.

Resume

Udvalget for Klima, Miljø og Natur har på udvalgsrådet i august 2023 bedt om at blive orienteret kvartalsvis om alle dispensationer på naturområdet. Med denne sag orienteres om afgørelser på ansøgninger om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 fra perioden april-juni 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur
Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 3. oktober 2023, [punkt. 94: Orientering om dispensationer fra naturbeskyttelsesloven og drikkevandsbekendtgørelsen](#)

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 5. februar 2024: [Punkt 14. Orientering om dispensationer fra naturbeskyttelsesloven](#)

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 6. maj 2024, [punkt 47: Orientering om dispensationer fra naturbeskyttelsesloven januar-marts 2024](#)

Beskrivelse af sagen

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må man ikke foretage ændringer i tilstanden på beskyttede søer, vandløb, moser, enge, heder, overdrev, strandsumpe og strandenge.

Kommunen giver oftest dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 ud fra følgende begrundelse:

- indgrebene er naturforbedrende eller er nødvendig for plejen af et naturareal
- indgrebene har ikke en væsentlig påvirkning på naturtypen
- indgrebene har andre samfundsmæssige hensyn, og kan ikke foregå udenfor beskyttet natur. Det kan f.eks. være rensning i regnvandsbassiner, etablering af motorvej, gravning af råstoffer eller rekreative interesser for offentligheden.

Om der kan meddeles dispensation i de enkelte tilfælde vil bero på en konkret vurdering. Alle dispensationssager sagsbehandles af administrationen uden ekstern hjælp.

Administrationen har i perioden april-juni 2024 meddelt 5 dispensationer fra naturbeskyttelseslovens § 3. Dispensationerne, der er meddelt i perioden, er følgende:

- Udby Vig ved Høsehalskoven (Naturstyrelsen) -Dispensation til optrækning af rød-el i rigkær
- Gadekær i Tingved (Søstrupvej) - Dispensation til omformning og udvidelse af sø i forbindelse med etablering af cykelsti
- Lovledsrenden (Holbækvej 175, 4440 Mørkøv) -Dispensation til udlægning af gydegrus og sten i beskyttet vandløb
- Rendebækken (Bukkerupvej, 4340 Tølløse) - Dispensation til udskiftning af bro over beskyttet vandløb
- Stestrupgrøften (Solvangsvej, 4360 Kirke Eskilstrup) - Dispensation til udskiftning af bro over beskyttet vandløb

Sagerne fremgår også af bilag 1.

Næste orientering

Næste orientering om afgørelser på ansøgninger om dispensationer fra naturbeskyttelseslovens § 3 er november 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Lokalt vil afgørelser på ansøgninger om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 have en indvirkning på naturindholdet på de arealer som dispensationerne berører.

Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 927 af 28. juni 2024.

Bilag

Bilag 1 - Afgjorte dispensationsansøgninger fra naturbeskyttelseslovens § 3 fra perioden april-juni 2024

Punkt 86: Orientering om sagsbehandlingstider på landbrugsområdet for 2. kvartal 2024

24-016904

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

- orienteringen om sagsbehandlingstider på landbrugsområdet for 2. kvartal 2024 tages til efterretning.

Resume

Med denne sag orienteres om status på landbrugstilsyn samt sagsbehandlingstider på miljøtilladelser, miljøgodkendelser og anmeldelser samt dispensationer på husdyrbrugområdet for 2. kvartal i 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur og Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 6. maj 2024, punkt. 52: [sagsbehandlingstider for landbrugsområdet for 1. kvartal 2024](#):

Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv d. 8. maj 2024, punkt. 50: [sagsbehandlingstider for landbrugsområdet 1. kvartal 2024](#)

Beskrivelse af sagen

Status på landbrugstilsyn

Det er et lovkrav, at alle kommuner frekvensmæssigt fører miljøtilsyn med alle erhvervsmæssige dyrehold i kommunen. Hvor ofte kommunen skal føre tilsyn med det enkelte dyrehold afhænger af dyreholdets størrelse og miljøscore. Tilsynsfrekvensen med det enkelte dyrehold varierer mellem et og seks år.

Tabellen herunder viser status for administrationens tilsyn med husdyrbrug. Alle tilsyn gennemføres af kommunens egne medarbejdere uden ekstern bistand. Det er administrationens forventning at nå alle lovpligtige tilsyn i år.

Tilsynstype	Antal tilsyn i perioden	Antal tilsyn i hele 2024	Lovpligtig målsætning for antal tilsyn i hele 2024
Miljøtilsyn	23	42	76
Husdyrgødningstilsyn	6	9	-
Øvrige tilsyn	2	4	-
I alt	31	55	-

Status på tilladelser, godkendelser, anmeldelser og dispensationer på husdyrbrugområdet

Husdyrbrug må ikke uden forudgående tilladelse eller godkendelse udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre påvirkninger på miljøet. Som udgangspunkt skal husdyrbrug med et produktionsareal over

100 m2 og en ammoniakemission på under 3.500 kg NH₃-N pr. år søge om en miljøtilladelse, mens husdyrbrug med en højere ammoniakemission skal søge om en miljøgodkendelse.

Etableringen af visse anlæg og hobbybetonet dyrehold, samt et skift i dyretype, kan ske ved en anmeldelse efter specifikke lovbestemte ordninger. En anmeldelse indebærer ikke krav om miljøtilladelse eller -godkendelse, hvis ændringen opfylder kravene i de enkelte anmeldelsesordninger.

Etablering af anlæg skal overholde visse afstandskrav. Kommunen kan efter ansøgning meddele dispensation fra disse krav. Alle dispensationer vurderes individuelt, og kan kun gives, hvis der ikke kan opstå risiko for forurening af miljøet eller væsentlige nabogener.

Kommunen havde ved slutningen af perioden følgende aktive sager i proces:

- 0 godkendelser
- 7 tilladelser
- 0 anmeldelse

Sagerne fremgår af bilag 1. To af disse sager afventer ansøger, fire sager er under sagsbehandling og én sag er sendt i partshøring. Administrationen har i perioden meddelt afgørelse om 3 miljøgodkendelser, to miljøtilladelser samt 30 dispensationer til husdyrbrug. En oversigt over dispensationer fremgår af bilag 2.

Administrationen har i perioden meddelt flere dispensationer end normalt. Det store antal af dispensationer skyldes primært afgørelser på to ejendomme. Da disse ejendomme ligger tæt på øvrig bebyggelse, har lovliggørelse af forholdene på ejendommene krævet en række dispensationer fra blandt andet afstandskravet til naboskel og nabobeboelse. Alle afgørelser om dispensationer har været til orientering eller høring hos relevante parter.

Der er fastsat nationale servicemål for kommunens nettosagsbehandlingstid på 60 dage for anmeldelser og 90 dage for miljøtilladelser og tillæg til miljøgodkendelser. Administrationen kan aktuelt ikke overholde de nationale servicemål for miljøtilladelser og tillæg til miljøgodkendelser.

Det har lykkedes administrationen at følge den reviderede genopretningsplan for husdyrbrugområdet, og har sikret en normaldrift medio 2024. Administrationen har herved hjemtaget hele myndighedsområdet herunder tilsyn og sagsbehandling af dispensationssager samt anmeldelses-, tilladelses- og godkendelsesopgaver.

Administrationen har hidtil indkøbt ekstern bistand for at sikre opgavevaretagelsen i spidsbelastningsperioder, og erfaringsmæssigt vil det også være nødvendigt at tilkøbe ekstern bistand i spidsbelastningsperioder i perioden efter juni 2024. Dette fremgår ligeledes af genopretningsplanen.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur og Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv bliver orienteret om sagsbehandlingstiderne på landbrugsområdet efter hvert kvartal. Orienteringen for 3. kvartal i 2024 vil komme på dagsordenen i november 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

De forlængede sagsbehandlingstider for miljøtilladelser og miljøgodkendelser vil ikke i sig selv få miljømæssige konsekvenser, idet ansøgte ændringer og/eller udvidelser først må idrives, når ansøger har opnået tilladelse eller godkendelse hertil. Ansøgte ændringer på husdyrbrug vil dog i visse tilfælde medføre miljøforbedringer, der som følge af forlængede sagsbehandlingstider, først vil blive realiseret på et senere tidspunkt.

Bilag

Bilag 1. Aktive og afgjorte sager

Bilag 2. Dispensationer

Punkt 87: Orienteringer

Beslutning

Sagsfremstilling

Indstilling

Eventuelle orienteringer fra formanden

Eventuelle orienteringer fra medlemmerne

Eventuelle orienteringer fra direktionen

Forventede sager på de næste tre ordinære møder i udvalget:

Måned	Titel
Oktober	Beslutning om at sende tillæg til spildevandsplanen 2020 – 2030 med ny praksis for regnvandshåndtering i høring
Oktober	Beslutning om at sende revideret klimastrategi i høring
Oktober	beslutning om emner til møder i Holbæk Natur- og Miljøforum i 2025
Oktober	Beslutning om koncept for bidragsfordeling vedr. finansiering af kystbeskyttelsesprojekt Kisserup
Oktober	Orienteringssag om de 20 vilde projekter
Oktober	Afgrænsning af miljøkonsekvensvurdering for solcelleanlæg ved Bukkerup
Oktober	Afgrænsning af miljøkonsekvensvurdering for Holbæk Nord Vindpark
Oktober	Drikkevand på Orø. Forventede indsatser for beskyttelse af grundvandet i kommende indsatsplan
Oktober	fjernvarme store merløse
November	Budgetopfølgning
November	Beslutning om påbudt vandsamarbejde
November	Orientering om dispensationer fra naturbeskyttelsesloven juli-september 2024
December	Beslutning om endelig godkendelse af ny Klimastrategi Holbæk 2050

Oversigt over kommende borgermøder for kerneområdet Vækst og Bæredygtighed.

Udvalgsmedlemmerne har ikke mødepligt til borgermøderne.

Måned	Emne	Dato og tid	Sted
September	Borgermøde i forbindelse med at Kommuneplan 24 sendes i høring	9. september, 17 – 20:30 (to dele: online 17-18:30 og fysisk møde 19 – 20:30)	Kantinen på kanalstræde
November	Borgermøde vedr. revideret klimastrategi Holbæk 2050	5. november 17-19	Kantinen på kanalstræde
November	Borgermøde vedr. lokalplanforslag 13.03 Knabstrup Hallen	Uge 46 / 47	Knabstrup Hallen

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Punkt 88: Underskriftsark

Beslutning